

סדר ט"ו בשבט כי האדם עץ השדה

הנחיות הפעלה –

החטיבה לחינוך ולקהילה של קק"ל שמחה להגיש לכם מצגת נוחה, מודולרית וקלה להפעלה, המשמשת כלי לעריכת "סדר" פעיל וחוויתי לט"ו בשבט.

המצגת בנויה במתכונת של "סדר" מסורתי, הכולל ארבע כוסות יין, מאכלים טקסיים, שירי חג ושירי ארץ ישראל, ברכות ופסוקים להקראה.

אף שניתן לערוך את הסדר גם ללא הכנות או ציוד מיוחד, אנו ממליצים ללוות את האירוע במאכלים מתאימים (ראו פירוט בהמשך), בשירים ובכוסות היין ולשמור על הטקסיות, כדי להגדיל את תחושת החגיגות וההנאה של המשתתפים.

המצגת מותאמת לעריכת פעילות חווייתית, מעשירה ומעניינת בנושאי החג השונים – מקורות החג, חשיבות העצים, פירות הארץ ושמירה על הטבע ועל הסביבה.

אתם מוזמנים להוריד את המצגת לשימושכם. הסדר פתוח ומודולרי ואנו מזמינים אתכם להוסיף, לשנות, לערוך ולנהל את הפעילות בהתאם לקהל היעד שמולו אתם ניצבים, הזמן העומד לרשותכם, או על פי רמת הקשב, הסבלנות והדינמיקה של האירוע.

שימו לב, במצגת המופעלת באמצעות חיבור לאינטרנט הסרטונים אינם מוטמעים, ולכן, כדי שהסרטונים יפעלו באופן תקין עליכם לקיים את הפעילות במצב מקוון (אונליין). **אם הפעילות נערכת בכיתה מתוקשבת, יש לוודא שרשת ה-WIFI פעילה ושדפדפן אינטרנט פתוח ברקע.**

קהל היעד: מתאים לכל הגילים

סוג הפעילות: מצגת פעילה

משך הפעילות: גמיש, בין 30 ל-90 דקות

מטרות:

- היכרות עם מגוון עובדות, מקורות ומובאות הקשורות לט"ו בשבט
- היכרות עם קק"ל ועם תחומי פעילותה
- היכרות עם נושאים הקשורים למשבר האקלים
- חיבור לסביבה, עידוד מודעות, מחויבות ואחריות
- חוויה והנאה

עזרים:

- מחשב ומסך
- מקרן
- רמקולים
- [קטעי קריאה להדפסה וגזירה](#)

ציוד והכנות מומלצות:

- מומלץ להכיר את המצגת ואת החומרים המשולבים בה לפני הפעילות

אתר קק"ל לחינוך, ילדים ונוער: <https://www.kkl.org.il/education>

החטיבה לחינוך ולקהילה, המחלקה הפדגוגית

- נערוך שולחנות סדר – מפות, כוסות, צלוחיות עם פירות יבשים וטריים, קישוטים מעולם הטבע: אצטרובלים, בלוטים, אגרטי פרחים קטנים וחגיגיים
- נמזוג יין – כדאי למנות מוזגים מקרב המשתתפים
- נקשט את מקום הפעילות
- נכין כלי נגינה והגברה
- נמנה "מקריאים" שיקריאו קטעים שונים לפי הזמנת המנחה

מאכלים ומשקאות שהם חלק ממהלך הסדר (חובה):

- יין לבן או מים
- יין אדום או תירוש או משקה אדום אחר
- יין ורוד – מכינים מראש תערובת של תירוש ומים או יין אדום ולבן
- צימוקים או ענבים
- שקדים
- תמרים

פירות ומאכלים נוספים (לא חובה):

- סלט פירות מתוק לסיום (מומלץ להכין יחד לקראת הסדר)
- שבעת המינים: מאפים שונים המסמלים חיטה ושעורה (לחם, עוגיות דגנים וכדומה), רימון, תאנה וזית המסמלים את כל טוב הארץ
- מרק שורשים: מסמל את עונת החורף, שורשים מעמיקים באדמת הארץ
- פשטידת ירקות: מסמלת את האביב
- תפוחים, תפוזים ופירות הדר שונים המתאימים לעונת השנה.

מהלך הסדר:

הנחיות הפעלה	השקופית
נברך את המוזמנים ונתיישב במקומות	

החטיבה לחינוך ולקהילה, המחלקה הפדגוגית

נקריא או נזמין משתתף להקריא.	
נקריא ונסביר מדוע זכו האילנות לראש שנה משלהם	
נספר על הגילגולים של החג לאורך ההיסטוריה	
נסביר מה מייצג ראש השנה לאילנות – בכל לחיצה ייפתח עיגול עם הסבר נוסף	
נספר על הגילגולים של החג לאורך ההיסטוריה	

החטיבה לחינוך ולקהילה, המחלקה הפדגוגית

נספר על גלגולו של החג בתקופה הציונית והפיכתו לחג נטיעות	
נמזוג יין לבן (או משקה לבן/שקוף אחר) לכוסות ונרים כוס ראשונה של סדר ט"ו בשבט.	
נברך על הכוס הראשונה	
נסביר על העולמות השונים אליהם משתייכים הפירות	
נספר על השקד – פרי עולם העשייה	

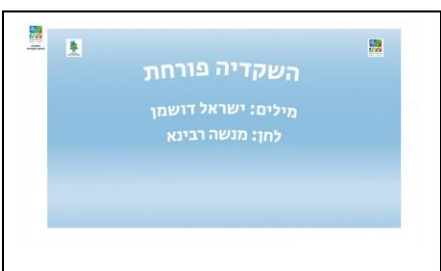
החטיבה לחינוך ולקהילה, המחלקה הפדגוגית

נצפה בסרטון קק"ל במספרים ונספר על פעילויות קק"ל	
נמזוג יין ורוד לכוסות (מעורב מיין/משקה אחר אדום ולבן). נרים כוס שנייה של סדר ט"ו בשבת	
נברך על הכוס השנייה ונאכל תמר, המייצג את עולם היצירה	
נספר על עץ התמר ועל מה שהוא מסמל	
נשיר את השיר "נוף ילדות"	

החטיבה לחינוך ולקהילה, המחלקה הפדגוגית

נמזוג יין ורוד לכוסות (מעורב מיין/משקה אחר אדום ולבן) נרים כוס שלישית של סדר ט"ו בשבת	 הִנֵּנוּ מוכנים ומזומנים לקיים מִצְוַת כוס שלישית של סדר ט"ו בשבת.
נברך על הכוס השלישית ונאכל צימוק, המייצג את עולם הבריאה	 כוס שלישית נרים כוס יין ורוד, לכבוד פריחת האביב וסיום העונה הקרה. נטעם מן הגפן, נציגו של עולם הבריאה, שנאכלת כולה בשלמותה.
נקריא את המדרש המספר למה נמשלו ישראל לגפן	 "למה נמשלו ישראל לגפן? הגפן שבעליה מבקשים להשביחה – מה הם עושים? עוקרים אותה ממקומה ושותלים אותה במקום אחר והיא משתבחת.
נקריא ונתייחס להיבט הסביבתי של החג ולקשר של העצים לשינויי האקלים	 קק"ל פועלת כדי לשמור על הסביבה ולצמצם את נזקי משבר האקלים באמצעות נטיעות, הקמת מאגרי מים, מחקר ופיתוח חקלאי ועוד.
נקריא את הציטוט ונפתח דיון על התרבות העכשית	 "תרבות ימינו שכחה את סוד היום לעשותם ומחר לקבל שכר", היא מבוססת על משולש מסוכן: אני, כאן ועכשיו. ט"ו בשבת מציין את המאבק כנגד משולש זה.

החטיבה לחינוך ולקהילה, המחלקה הפדגוגית

נשיר את השיר "רק בגלל הרוח"	
נמזוג יין אדום לכוסות ונרים כוס רביעית ואחרונה של סדר ט"ו בשבט	
נברך על הכוס הרביעית	
נקריא את הציטוט	
נשיר לסיום הסדר את השיר "השקדיה פורחת" בקול גדול	

החטיבה לחינוך ולקהילה, המחלקה הפדגוגית

נסיים את החלק הטקסי של הסדר ונמשיך לארוחה חגיגית (מרק שורשים, פשטידה, סלט פירות), ואחריה נצא לזרוע, לשתול ולטעת. אפשר לשלב שירה בציבור וגם פעילויות חידות ומשחקים בכיתה או בחוץ.	
---	--

לפעילויות ומשחקים נוספים בהתאמה לגיל המודרכים <

<https://www.kkl.org.il/youth-and-education/halon-lamechanchim/study-materials-for-teachers/trees-and-tubishvat/activities-by-age-groups>